

آبونه شرالطی : هریر ایچول
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلنی
(۱۵۰) خارج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشدور .

نسخه سی ۵ غروشدور .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدور
سنه لکی ۵۲ نسخه در .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتنه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .
مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله ن
یازیر اعاده اولماز .

الشیخ الاسلام

سر ۱۳۳۰ ♦♦♦ ۱ ♦♦♦ ۱

ادرس تبدیله آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوتاقلی اولسی وآبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری ن
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

جلد ۲۹

۱۲ تموز ۱۳۳۹

* پنجشنبه *

۲۷ ذی القعدة ۱۳۴۱

عدد ۵۴۵-۵۴۴

آنغلیقان کلیساسنه جواب

ترقیقات و تالیفات اسمویه رئیس عالیسی شیخ عبدالعزیز هاربه افندی حضرتلری طرفندنه تالیف بویورولوب شرعیہ دلائل مبلدسی
طرفندنه آنغلیقانه کلیسانه رسماً کوندریلمک اوزره آنقرده طبع اولونمقده اولاره جوابلک مقدمه بیدر : [۱]

۲

یهودی لر زمان زمان معروض اولدقلری اشکنجه لرله مظالم یوزندن
جزیره العربیه هجرت ایتشلردی . اونک ایچون حمیر ، کنانه ، بنو الحارث
بن کعب ، کندی و سیائر قبائلده یهودیلک کورولور . صوکره لر
ظهور ایدن نصرانیت بلاد عربیه صوقوله رق ربیعہ ، غسان ایله
قضاہ و نجرانک بعض قسملرینه کیردی . مجوسیاک ایرانیلرله قومشو
بولونان نیم قبیله سنه یاییلدی . دها صوکره بت پرستلکک هر درلوسی
عربلرک ایچنده شایع اولدی .

حاصلی اسلامک ظهورندن اول جزیره العربیهه صابیلر ، بت
پرستلر ، ثنویه لر ، مجوسیلر ، یهودیلر ، نصرانیلرله کونشه ، آیه ،
ملکله ، روحله ، حیوانانه ، نباتانه ، جاداته طابانلر بولونیوردی .

توحیده کانجه بو عقیده قس بن ساعده ایله زهیر بن سلمی کبی
یک محدود برقاج کیشی به انحصار ایدیوردی . بو حزب قیلک ماعداسنده
کورولن عقیده توحید ، بت پرستلک ایله صابیلک شائبه لرندن آزاده
قاله مایوردی : بونلر صنملره ، هیکلله ، بتله ، ملکله طابایور
وبو عبادتک اللهه وسیله تقرب اوله جغه اینانیوردی .

دیگر طرفدن ، دیار عرب حریت فکر دیاری ایدی . اونک

عربلره کانجه اسکیدن بری منقاد اولدقلری داخلی ، خارجی بر
طاقم عوامل و مؤثرات بونلرک دین و اخلاق اعتباریه مختلف قبیله لر
آیریلارینی و افکار ، عادات ، سیاست جهتلرندن ده متخالف اولملرینی
ایجاب ایتشدی .

عربلر ایرانیلره ، رومالیره ، یهودیلره ، آثوریلره ، بابیلره ،
یهودیله ، صابیلره و اوزمان موجود اولان نصرانی فرقه لرله مجاور
بولونیوردی . صوکره ، سنه نک آیلرنده عمومی پنازلر قورولمه یه
باشلادی که جزیره نک هر طرفدن ، یاقین ، اوانق بونلرلرک هپسنه آقین
آقین خلق کلردی . ایشته بحرینده کی هجر ، مشقر ، شجر و یمنده کی
عمان ، صنعا ، صکره حضر موت ، ذی الحجاز ایله مکة قرینده کی محجه ،
کذلک نخله ایله طائف آره سنده کی عکاظ بونلردندر .

عربلر قومشولری بولونان اقوام ایله اختلاطده اولدقلری کبی
هر طرفدن پیارلرینه کلن مختلف امتلرله دائمی مناسبتده ایدیلر . بناء علیه
بوتون بو اقوامک عقائدی ، ادیان ، اخلاقی ، عاداتی ، خرافه لری ،
کهاستلری ، موسملری ، بایراملری ، حاصلی نقیصه لری ، هنرلری
کندیلرینه کچه شدی .

[۱] استاد محترم ایزمیری حق یک افندی نک اثر فاضلانله لرده بونکله
برابر کوندریله جکدر .

ایچون باشقه مملکتلرده تضییق کورنلرک یکانه انجا کاهی کییاشدی. بوملتجیلرک بر قسیمی سیاسی اسبابدن طولانی کلیوردی: یهودیلر بو زمیره دندر. دیگر قسیمی ده دینی عواملک تأثیریه هجرت ایدیوردی: مارسینی مذهبیه سالک اوله رقی روم و روما کلیسالیینه مخالفتمه بولویان بعضی نصرانی طائفه لر کی. مارسینیونیلر لوقا انجیلی ایله سنن پولک اصحاخندن بر قسیمی استثنای ایدیلرکی حالدیه انجیللرک حضرت عیسیایه اسنادی طوغره اولمیدیغه قائلدرلر. کذلک او تاریخی کیجه ده جناب مسیحک صلب اولوندیغنی انکار ویرینه باشقه سنک آصیلدیغنی قبول خصوصندیه مارسینیونیلر اتباع ایدن لوانتیلرده بوملتجیلر دندی. عربلرده هیکلله صنملر کیتدیکجه چوغالیدی. بونلر ایچون خادملر، کاهنلر تعیین ایدلیدی، بر جوق ده معبدلر وجوده کتیرلیدی. مع مافییه بوتون دیار عرب ایچنده مکهدن باشقه می عمومک بردن مظهر احترامی اوله مامشدی. چونکه عربلر دینلرینک، عادتلرینک اختلافی و فکرلرینک، عقیده لرینک تنوعی ایله برابر هر سه جزیره نك دوت طرفندن حج ایچون مکیه کلیرلر، اوراده کی مختلف الهمله قربانلر کسرلر و معتاد اولان مناسک و عباداتی ادا ایدرلریدی. ایشته ابراهیم علیه السلام کعبه بی قوره رقی اوغلی اسماعیل علیه السلام اوراده برلشدیکی کوندن بری مکه بو حالدیه ایدی. بوندن باشقه یهودیلرله صابیلرده کعبه یه تعظیم ایدلرک قربانلر کسرلریدی.

صوکره، ایچنده، یاخود چوره سنده کعبلر، حجر اسودلر و عزی، مناة، لات [۱] کی بوتون عربک تعظیم ایتدیکلی هیکلر، صنملر بولونمق اعتباریه مکه بلاد عربک ال مقدسی اولدینی کی حوارنده بویوک بویوک بنایرلر قورولدینی ایچون ده اقتصادی قیاتی پک عظمتلی ایدی. هر طرفدن مال آلمق، یاخود تجارت قصدیه انسانلر بورایه قوشار کلیردی. بنایرلر طایغینجه بوکلن خاق مناسک و عبادات ایله صوکره، بو بنایرلری تعقیب ایدن ایام هجده نه کی ایشلر معتاد ایسه اونکله مشغول اولورلریدی.

بونایرلر یوزندن مکیه ناصیل، طرفدن آقین آقین سیرجیلر، فوج فوج آلیجیلر، صایجیلر؛ کومه کومه عابدلر، زاهدلر؛ بولوک بولوک شاعرلر، خطیبیلر؛ بیغین بیغین دعواچیلر، حکملر کلیرسه؛ دیگر طرفندن ده - زمانمیزک تجارت و صنایع سر کلیرنده اولدنی کی - صایمیز زانیلر، حسابمیز فاحشه لر، حدسز عیاشلر، پانسمز قوماربا لر طوبلانیر؛ حاصلی بلاد رومک، سوریه مک، جزیره نك چنکی، رقاصه، مغنیه نامی آلتنده نه قدر شیلانی وارسه هپسی بریکیردی.

[۱] (عزی) مکدیلرک، (مناة) مدینه لیلرک، (لات) طائفیلرک مبعودی ایدی.

خلاصه اسلامک ظهورندن اول جزیره العرب بوتون ادیانک، عینساتک، مذاهبک، اخلاقک، حالک، خرافاک، منکراتک، سرکیسی ایدی.

ایشته، بر، بونلرک اختلافات، برده عربک مخصوصاتندن اولان عصیت قومیه یوزندن داخلی محساربه لرک آردی آردی کیسلیمیوردی. فلاکتک بویوک؛ بونلرک برطاقی کسرایه، برطاقیمی ده قیصره تابع ایدی.

غسانیلر زمان سالتده استانبول قیصرینی، جزیره ایسه ایران حکمداری خسروی طاسیوردی. غالب طرفی التزام ایدن عراقیلر ایسه کاه، کسرانک، کاه قیصرک آدمی ایدی. بادییه حجاز ایله جزیره العربک کوبکنه کلنجه بونلر رسماً حیره ملوکنه مربوط اولدقلری و ظاهرآ ایران حاکمیتی طاییدقلری حالدیه یوردلرنده تمامیه مستقل یاشایورلریدی، اوزرلرنده کیسه نك حکمی یوقدی.

ایشته شرق ایله غربک ایکی دواتی آرمه سنده کی دائمی مناقشه لر، او، بر زمان اکیسلیمه یین سیاسی غیظلر، کینلر هر رینک طوغرودن طوغرییه حاکمیتی، یاخود نفوذی آلتنده بولونان عربلری راحت براقیوردی؛ حربده، صلحه ده اوزواللیلری آرقه لرندن سوروکلیوب کوتور یوردی. بو حال جزیره العربی بیللرجه قاصوب قاووران اومدهش فلاکتک باشلی منشألرندن ایدی.

ذاتاً طوغرودن طوغرییه کندی آرمه لرنده کی دینی اختلافات ایله عصیت قدیمه لری اوتندن بری مملکتلرینی یابانچیلرک آردی آردی کیسلیمه یین آقینلرینه، عروض بولوندریوردی. آثوریلر، بابیلر، رومالیر، یونانیلر، حبشیلر، ایرانیلر فرست بولدجه هجوم ایدرک یوردک بر پارچه سنی قویا وب کوتور یور، اهالییه ایسه تاریخنک شاهدهی اولدینی وجهه اشکنجه نك، ظلمک هر درلوسی روا کوریلیریدی.

عربلر اسکیدن بری آرمه لرنده کی قاب قاره کونلریله، قیب قیزیل ناصیللریله شهرت آلمشلریدی. حیالری مدهش بر حرب داخلی ایچنده کچریدی. قافالر بیجیلر، روحلر سوکولور، بر یوزی معصوم قایله بویانیر طوروردی. هم بولجایه، چوق زمانلر اوله واهی شیلر سبب اولوردی که، آراده جهالته نقصان تربیه اولماسه جناب حق طرفندن تکریم و مخلوقانک بر چوغنه تفضیل ایدیلن بشرک بر قطره قانک دوکولمن ایجاب ایدرک قادار بیله اهمیت حائز دکای.

کلیب بن وائل کندی سورولری آرمه سنده یابانچی بر دیشی دوه کورورکه بسوس استمده بر قادینک مالی ایش. حیوانک اوزرینه اوق آتیه رقی ممه سنی یارلار. بونک اوزرینه یی بکر ایله بی تغلب آرمه سنده بیللرجه سورن مدهش بر مقابله در یاشلار. ایکی طرفدن

مسلمانانلق

مانع ترقی دکل، ضامن ترقیدر

آمریقا ده اكمال تحصیل ایتک اوزره بولونان تورک طلبه سی امتحانلرینک ختامنده مسلمانلک مانع ترقی اولوب اولمادیقی حقیقه بر قونفرانس ویرمه یی قرارلشدیرلر و یوکسک تحصیل کورن آمریقا کنجلیرینه ویریهلجک بوقونفرانسک فاضل بر اسلام عالمی طرفندن تحریر اولوغسی لازم کلدیکنی نظر دفته آلهرق بومقصده متتکرین علمای اسلامیهدن المالولی حدی افتدی حضرتلرینه مراجعت ایدرلر . مشارالیه ، آمریقا ده کی کنج مسلمان طلبه مرک یک زیاده شایان تقدیر اولان بو آرزولرینی پرینه کتیرمک اوزره بومبجه دائر مهم بر قونفرانس حامرلایوب آمریقا ده کوندرمشلردر . الله ایتدیکنز بومهم قونفرانسک بر صورتی بوجه آتی قارلریمزک انتظار استفادهسته وضع ایدیورز :

۱

دین اسلامک ترقیات انسانیه مانع اولوب اولماسی حقیقه اساسات اسلامییه متملق بعض ایضاحات طلب اولونیور .

بو ایضاحاته بالارکن اولاموضوع سؤالی تشکیل ایدن ترقی مفهوم اوزرنده براز توقف ایتک لزومی حس ایدیورم : ترقی اولیه برمفهوم عامدرکه متعلقه وغایهسته کوره برچوق مدلوللر ایله علاقه داردر . انسانیتک برغایه مطلقه سی اولمی که اوکا طوغری واقع اولان حرکت مزایدیه علی الاطلاق برترقی بشر نامی ویریه بیلسون . حال بوکه انسانلرک فردیتی قدر وبلکه ده ازیاده غایه لر تخمین اولنه بیلر وهرکس ترقی دینلنجه کندی نقطه نظرینه کوره برغایه وصول معنائی قصد ایدر . بوضورتله علی العموم انسانلر ایچون ترقی ، اضافی برمعنای حائر دیمک اوله جفندن بو حیثیتله یالکیز ادیانک دکل ، عالمده هیچ برشیک علی الاطلاق عامل ترقی اولمی حقیقه برحکم قطعی ویریه من .

برچوق اسباب وعوامل واردرکه انسانلرک اجتراسات وتشبیاتی هیچ ایدر وسیئاتده ترقیسته بادی اولور . بو ایسه حقیقهده ترقی دکل ، تدنیدر . عالمده دیگر برچوق اسباب وعوامل ده واردرکه بونلرده انسانلرک فضائل وحسانده ترقیسی تأمین ایدر . ایسته بزم نظر مزده ترقی حقیقی بودر . دینلری مانع ترقی کورمک ایسته بیلر غایه ترقی یی لذاند شهوانیه وصولده آریان نفوس طاعیه میاننده کورولیور . بونلر سعادت حیاتی یک خصوصی وفردی بر نقطه نظرندن مطالعه ایدنلردر . حال بوکه بشرک شهواتی بیله ده اعلی برطاقم انسانی ولاهوتی غایه لرک بررسائق نشود بخشاشی اولمی اوزره خلق بیورلمشدر . یک خصوصی وفردی سعادت لرک ، لذت لرک هان هان هیچ قیمتی یوقدر . چونکه سعادت اجتماعی مفقود اولان محیطلرده وسائط رفاهه مالک کورونن فردلریله بدبخت ومضطربدرلر . فرد اک بیوک سعادت ،

اوقدر چوق آدام اولورکه بوقیله لرکه ده اولجه نسللری کسيلمش اقوام بانده صیره سته کچمسه رفق قالیر .

علیه الصلوة والسلام اقدیمز صوک حرب فجارده حاضر بولونمشلردی . اوزمان هنوز اون دوت یاشلرنده ایدیلر دشمن طرفندن آتیلان اوقلری طوبلایوب عموجه لرینه ویرزلردی . تاریخ اوزون بیللر سورن بو حرک نه فجیع صفجه لرینی قید ایدیور : اکیلری قاصمش قاوورمس ، مواشی یی کوکندن کسمش ، انسانلرک یاریسی طوبراغه سرمش ، یاریسی ده کوله ایتمشدی . قریش ، کنانه ، هوازن قبیله لری تمامیه بوحره قاریشدیلر . سببی ایسه شوایدی :

عروة الرجال حیره ملکی نعمان بن منذرک حضورنده براض بن قیس تحقیر ایدر . طیشاری چیقینجه براض عروه نک آرقه سندن کیده رک یوله آکسزین کندیسینی اولدورور . ایسته بوقمه قاتل ایله مقتولک قبیله لری وبوقیله لرک متفقلری آرمنده جدسز ، حسابسز مقاتله لرک مبدای اولدی . بومقاتله لر شاید ایکی طرفدن برینک ظفر قطعیمی ایله نهایتنمزسه مخاصملر سلاحلرینی ، آداملرینی چوغالته رق تکرار میدان امتحانه آتیلیردی . غلبه نک تحققی حالده ایسه مغلوبلرک نامالی ، نه جانی ، نه حریتی ، هیچ برشی قالمزدی .

جزیره العربیه یهودیلک ، نصرانیلک ، مجوسیلک کیردی ، هم عصرلرجه قالدی . لکن نه اهل یسنک اخلاقه ذره قدر صلاح تأمین ایتدی ، نه ده بو آزعین نفسلری یاتیشندیرمه یه ، بو قاتی یورکلری بوموشامیه موفق اوله بیلدی . سببی ده بو ادیان ایله احتوا ایتکلری مذاهدن انجق قشر طبقه لرله ظاهری برطاقم آینلری خارچنده هیچ برجهقی عربیه کچمه مشدی . چونکه هجرتله کان مجاور ملت لرجزیره نک اک منبت ، اک فیضلی جهتلرینی استیلادن ماعدا برشی دوشونموردی . زده نهرلر ، پیکارلر ، برکتلی واحملر وارده اورایه قونیورلردی . اوت ، یهودیلکک ، نصرانیلکک ، مجوسیلکک کلوبده جزیره العربیک زره لرینه قوندیغی تدقیق ایدنلر بو حقیقی بیلیرلر .

صوکرده موضوع بحث اولان ادیان ایله شعباتی عربباره بت پرستلکله شابه دار اوله رق کلشدی : یهودیلک ابراهیمک ، اسماعیلک هیا کلله ذیحجه نک هیکلنی ، احبار و رهبانک رسملرینی ، هیکللرینی ولله شریک اتخاذایتدکاری انبیای بنی اسرائیلک هیا کلنی زابرکتیرمشدی نصرانیلک ایسه حلولی ایله ، نشی ایله ، روحلر اوزرنده کی استبداد مطقی ایله کلشدی . ایرانلیرده زور واستر مجوسیلکی نامه اوزی اولیان ریغین قابوقدن ، روحسز برآلای مراسمدن باشقه برشی کتیرمه مشدی .